

AD 83/26

LIMITE

CONF-ALB 14

ÜHINEMISDOKUMENT

Teema: EUROOPA LIIDU ÜHINE SEISUKOHT
– 20. peatükk Ettevõtlus- ja tööstuspoliitika

EUROOPA LIIDU ÜHINE SEISUKOHT

20. läbirääkimispeatükk: Ettevõtlus- ja tööstuspoliitika

Käesolev Euroopa Liidu seisukoht põhineb Albaaniaga peetava ühinemiskonverentsi (AD 5/22 CONF-ALB 2) jaoks kujundatud üldisel seisukohal ning selle suhtes kohaldatakse eelkõige järgmisi nimetatud üldises seisukohas heakskiidetud läbirääkimispõhimõtteid:

Albaania või ELi poolt konkreetse läbirääkimispeatüki suhtes väljendatud arvamus ei mõjuta mingil viisil seisukohta, mis võidakse võtta teiste peatükkide suhtes,

läbirääkimiste käigus konkreetsete peatükkide osas saavutatud kokkuleppeid, isegi osalisi kokkuleppeid, ei saa pidada lõplikeks, kuni on saavutatud üldine kokkulepe kõigi peatükkide osas,

samuti kohaldatakse nõudeid, mis on sätestatud läbirääkimisraamistiku punktides 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 ja 48.

EL innustab Albaaniat jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist ELi *acquis*'ga ning viimase tõhusat rakendamist ja jõustamist ning üldiselt töötama juba enne ühinemist välja ELi poliitikate ja vahenditega võimalikult sarnased poliitikad ja vahendid.

EL võtab teadmiseks, et seisukohtades AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1 ja AD 73/26 CONF-ALB 11 kiidab Albaania heaks 20. peatükki käsitleva ELi *acquis*' 1. juuli 2026. aasta seisuga ning on valmis seda rakendama Euroopa Liiduga ühinemise kuupäeval.

EL märgib, et Albaania on viinud oma õigusaktid vastavusse **ELi tööstuspoliitika horisontaalsete aspektidega**. EL kutsub Albaaniat üles jätkama nimetatud horisontaalsete aspektide rakendamist. EL tervitab ettevõtluse ja investeringute arendamise strateegia vastuvõtmist, millega lõimitakse kaksiküleminek ja tööstuse vastupanuvõime tööstuse ümberkujundamisse. EL märgib, et nimetatud strateegia on suures osas kooskõlas hiljutistes tööstuspoliitikat käsitlevates teatistes¹ esitatud ELi suuniste peamiste suundadega. EL innustab Albaaniat jälgima ettevõtluse ja investeringute arendamise strateegia rakendamist ja andma saavutatud edusammudest korrapäraselt aru.

EL võtab teadmiseks, et **ettevõtluspoliitika ja selle vahendite** valdkonnas on Albaania saavutanud suures osas vastavuse ELi väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKE-d) käsitleva poliitika ja vahenditega. VKEsid käsitleva poliitika osas tervitab EL asjaolu, et eespool nimetatud strateegia loob tervikliku ja sidusa raamistiku, ning innustab seda rakendama, et tagada oskuste süsteemi vastavus VKEde tootlikkuse vajadustele. EL väljendab heameelt VKE-testi rakendamise üle, mille eesmärk on piirata VKEde seadusandlikku koormust.

EL tervitab Albaania õigusaktide vastavusse viimist **hilinenud maksmist** käsitleva *acquis*'ga. EL innustab Albaaniat rakendama hilinenud maksmise direktiivi² sätteid.

EL kutsub Albaaniat üles uurima järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames ühtse turu programmi või selle jätkuprogrammiga kaasnevaid täiendavaid võimalusi, eelkõige seoses klastrite ja Euroopa ettevõtlusvõrgustikuga, pöörates tähelepanu rohe- ja digipöördele ning tööstuse vastupanuvõimele. EL tuletab Albaaniale meelde, et ta peab aasta lõpuks lõpetama strateegiliste investeringute seaduse kohaldamise ja võtma vastu ühtse investeerimisseaduse, mis on täielikult kooskõlas *acquis*'ga ja milles nähakse ette terviklik investeerimiskord, mis on esmatähtis avaliku ja erasektori partnerluste ning äripartnerluste jaoks.

¹ COM(2017) 479, COM(2020) 102 ja COM(2021) 350 final.

² 2011/7/EL.

EL võtab teadmiseks Albaania poolt saavutatud edu ELi **valdkondliku poliitika** rakendamisel. EL väljendab heameelt Albaania edusammude üle mitme tööstussektori valdkonna õigusakti vastavusse viimisel ELi *acquis*'ga. EL kutsub Albaaniat üles tugevdama oma turismisektori kestlikku arengut ja juhtimist, sealhulgas paremate turismiandmete ja turismivoogude jälgimise kaudu, kaitstes samal ajal täiel määral keskkonda ning loodus- ja kultuurivarasid ning tagades, et turismi areng toob kaasaval viisil kasu kohalikele kogukondadele. EL palub Albaaniat tungivalt viia oma turismipoliitika veelgi paremini kooskõlla nõukogu 2026. aasta järeldustega, mis käsitlevad säästva ja konkurentsivõimelise turismi ülesehitamist tulevikus³ ja tulevase ELi kestliku turismi strateegiaga ning oma rahvusvaheliste keskkonnaalaste kohustustega. Ühtlasi kutsub EL Albaaniat üles suurendama jõupingutusi eelkõige sektorites, kus on vaja õigusaktide täiendavat vastavusse viimist ELi *acquis*'ga, sealhulgas ehitus-, kaevandamis-, kriitilise toorme ja kaitsesektoris ning terasetööstuses. Võttes arvesse Albaania potentsiaali kriitiliste toormete tootmisel, innustab EL Albaaniat rakendama ELi kriitiliste toormete määrust⁴ enne ühinemist.

EL innustab Albaaniat jätkama oma haldussuutlikkuse tugevdamist peamistes rakendusvaldkondades. EL tervitab selle poliitika elluviimiseks vastu võetud struktureeritud juhtimisstruktuuri, sealhulgas ministeeriumidevaheliste koordineerimismehhanismide loomist.

Eespool toodut silmas pidades leiab EL, et Albaania on täitnud kõnealuse peatüki sulgemiskriteeriumi nõuded, mis on esitatud ELi ühises seisukohas (AD 6/25 CONF-ALB 6).

³ ST 9075/26.

⁴ Määrus (EL) 2024/1252.

EL ootab, et Albaania tugevdab oma institutsioone ja strateegiaid, et **võidelda korruptsiooni vastu**. EL tuletab meelde, et Albaania peab suurendama korruptsioonivastase võitlusega seotud jõupingutusi tööstuse ja ettevõtluse valdkonnas, pakkudes muu hulgas läbipaistvaid, tõhusaid ja vastutustundlikke avalikke digiteenuseid, sealhulgas katastrit, et tagada riigihangete ja ettevõtluse toetamise tõhusus ja läbipaistvus ning võidelda mitteametliku majanduse vastu.

* * *

Eeltoodud kaalutlusi silmas pidades märgib EL, et praeguses etapis ei ole käesolevat peatükki käsitlevad täiendavad läbirääkimised vajalikud.

Läbirääkimiste käigus jätkatakse õigusaktide *acquis*'ga vastavusse viimisel ja selle rakendamisel tehtud edusammude jälgimist. EL rõhutab, et pöörab erilist tähelepanu kõikide eespool nimetatud konkreetsete küsimuste jälgimisele, sealhulgas selleks, et tagada Albaania haldussuutlikkus, õigusaktide täielik *acquis*'ga vastavusse viimine ja kõnealuse peatükiga hõlmatud *acquis*' tõhus rakendamine ja jõustamine. Eriti tuleb arvesse võtta käesoleva peatüki ja teiste läbirääkimispeatükkide vahelisi seoseid. Albaania õigusaktide vastavust *acquis*'le ja selle rakendamissuutlikkust saab lõplikult hinnata alles läbirääkimiste hilisemas järgus. Lisaks kogu teabele, mida EL võib nõuda läbirääkimiste pidamiseks käesoleva peatüki üle ja mis tuleb esitada konverentsile, kutsub EL Albaaniat üles esitama stabiliseerimis- ja assotsieerimismõukogule korrapäraselt kirjalikku üksikasjalikku teavet *acquis*' rakendamisel saavutatud edu ja riigi haldussuutlikkuse tugevdamise kohta.

Eeltoodud kaalutlusi silmas pidades pöördub EL vajaduse korral käesoleva peatüki juurde sobival ajal tagasi.

EL võtab teadmiseks, et läbirääkimisseisukohtades AD 2/25 CONF-ALB 2 REV1 ja AD 73/26 CONF-ALB 11 kiidab Albaania heaks 20. peatükki käsitleva ELi *acquis*' 1. juuli 2026. aasta seisuga.

EL võtab teadmiseks, et Albaania lubaduse, et ta jätkab oma õigusaktide *acquis*'ga vastavusse viimise protsessi ning on Euroopa Liiduga ühinemise kuupäevaks valmis *acquis*'d rakendama.

Lisaks tuleb EL meelde, et 1.juulist 2026 kuni läbirääkimiste lõpuleviimiseni võidakse ELis vastu võtta uusi õigusakte.